

N22

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuirisc faoi dheisiú bhóthar an N22. Sula bhféachann tú ar an tuairisc, an féidir leat féin agus an duine in aice leat míniú na bhfocal seo a aimsiú?

uasghrádú	aighneachtaí	éisteacht phoiblí
dromchla	Údarás um Bóithre Náisiúnta	ag brath
thar bráid	urlabhraí	loitfidh sé
	suíomh luíocháin	

Ceist 2

Féachaigí ar an mhír uair amháin agus pléigí le chéile gach ar thug sibh libh tar éis aon éisteacht amháin.

Ceist 3

Anois féach ar an mhír don dara huair agus breac síos pointe amháin eolais faoi na nithe seo a leanas:

Baile Mhic Íre

Bhaile Mhaigh Chromtha agus Baile Bhuirne

Cork-Kerry Gateway

Máire Ní Laoire

Suíomh luíocháin

Domhnal Ó hÉallaithe

Ceist 4 'i mBaile Mhic Íre'

- (a) Cad is brí leis an réamhfhocail 'i' agus leis an réamhfhocail 'sa'?
- (b) Cén t-athrú a thagann ar an dá réamhfhocail thuas roimh ghuta.
- (c) Cuir Gaeilge ar na habairtí seo a leanas:

I was born in Antrim and I lived in Antrim town all my life till last year. Now I live in Galway, in the city centre, in an apartment with 3 other people near the university.

Ceist 5 'thar bráid

- (a) Cuir na focail / frásaí in abairtí lena mbrí a léiriú:

thar bráid
faoi bhráid
thar ceann
i gceann a chéile
ar aon aigne
ar aigne agam

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

An bhfuil aon suíomh stairiúil sa cheantar ina bhfuil tú féin i do chónaí? Cad é?

Cé acu is tábhachtaí, dar leat, sa chás seo – an cuarbhóthar a thógáil nó an suíomh luíocháin a choimeád? Cén fáth?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

uasghrádú – *upgrade*
aighneachtaí – *submissions*
éisteacht phoiblí – *public hearing*
dromchla - *surface*
Údarás um Bóithre Náisiúnta – *NRA, National Roads Authority*
urlabhraí – *spokesperson*
ag brath – *depending on*
thar bráid – *passing by*
suíomh luíocháin – *ambush site*
loitfidh sé – *it will destroy*

Ceist 2

Iarr ar gach beirt gach rud a thuig siad ón mhír a phlé le chéile.

Ceist 3

Feic sa script.

Ceist 4

(a) i = *in* nó *in a*, sa = *in the*
(b) Cuirtear 'n' leo roimh ghuta, mar shampla: *in óstán* agus *san uisce*.
(c) Rugadh in Aontroim mé agus chaith mé mo shaol ar fad i mo chónaí i mbaile Aontroma go dtí an bhliain seo caite. Tá mé i mo chónaí i nGaillimh anois, i lár na cathrach, in árasán le triúr eile in aice leis an ollscoil.

Ceist 5

thar bráid – *passing by*
faoi bhráid – *submit, put before*
thar ceann – *on behalf of*
i gceann a chéile – *come together*
ar aon aigne – *agree*
ar aigne agam – *I intend*

Ceist 6

Plé atá i gceist.

Eimear Ní Chonaola

Fáilte ar ais. Amárach tá súil a fhógróidh an Bord Pleanála a gcinneadh maidir le huasghrádú ar an N22 i gContae Chorcaí. Rinneadhⁱ go leor aighneachtaí in aghaidh an togra ag éisteacht phoiblí i mí na Bealtaine seo caite.

Grett O'Connor

Tá obair ar siúl ar an N22 faoi láthair i mBaile Bhuirne agus i mBaile Mhic Íre ag cur bunchloiche agus dromchla nua air. Ach ní hé seo an t-uasghrádú atá i gceist ag an Údarás um Bóithre Náisiúnta. Cuarbhóthar nua do Bhaile Mhaigh Chromtha agus do Bhaile Bhuirne atá i gceist, fiche dó ciliméadar ar fhad. Dúirt urlabhraí thar ceann an ghrúpa *Cork-Kerry Gateway* go raibh uasghrádú an N22 ríthábhachtach chun poistⁱⁱ a choimeád sa réigiún agus chun comhlachtaí nua a mhealladh anseo. Ach, níl muintir Ghaeltacht Mhúscraí ar aon aigne leo.

Máire Ní Laoire, An Muileann

Tá Baile Bhuirne ag brath go huile agus go hiomlán nach mór, ar dhaoineⁱⁱⁱ ag gabháil thar bráid. Bímid ag brath ar mhuintir Chorcaí ag dul siar go Ciarraí agus muintir Chiarraí ag dul go Corcaigh. An lá nach mbeidh na daoine ag gabháil thar an doras againn, ní bheidh aon rud le déanamh againn.

Grett O'Connor

Tá suíomh luíocháin Chúil na Cathrach ar an N22 agus tá staraithe buartha faoina bhfuil i ndán do.

Domhnal Ó hÉallaithe, Staráí Áitiúil

Tá sé beartaithe ag an NRA an bóthar nua a ardú in airde sé troithe agus fiche sa spéir, sin airde pol teileafóin. Bhuel, má dhéantar^{iv} sin, loitfidh sé cruth na háite agus carachtar na háite ar fad.

Grett O'Connor

Dúirt urlabhraí thar ceann an Údaráis um Bóithre Náisiúnta nach raibh a fhios acu cathain a bheadh an t-airgead acu chun tabhairt faoi uasghrádú an N22. Ach dúirt sé gur theastaigh uathu an phleanáil cheart^v a dhéanamh ionas go bhféadfaí tabhairt faoin togra chomh luath agus is féidir. Anseo i nGaeltacht Mhúscraí tá a lán daoine ag súil nach dtiocfaidh an lá sin go deo. Grett O'Connor, Nuacht TG4 i mBaile Mhic Íre i gContae Chorcaí.

ⁱ *deineadh* a deirtear

ⁱⁱ *postanna* a deirtear

ⁱⁱⁱ *daoine* a deirtear

^{iv} *má déantar* a deirtear

^v *pleanáil cheart* a deirtear